

Richtlijnen schoolkosten MBO

Versie	Datum	Omschrijving	Door
3.1	Dec. 2012	Aanpassing nav opmerkingen scholen en instemming studentenraad	Frans Bergmans/ Paul Klijn
	20 dec 2012	Vaststelling CvB	
3.2	31 jan 2014	Aanpassing nav opmerkingen inspectie	Frans Bergmans
3.3	20 feb 2014	Aanpassing nav opmerkingen inspectie	Frans Bergmans
3.4	6 mrt 2014	Aanpassing nav opmerking inspectie	Frans Bergmans
3.5	4 juli 2014	Vaststelling CvB	
3.6	9 juni 2017	Aanpassing nav inspectieonderzoek	Frans Bergmans
3.7	25 jan 2018	Vaststelling CvB	
4.0	25 sept 2018	Aanpassing nav brief minister 10 juli 2018	Frans Bergmans
4.1	28 jan 2019	Aanpassing nav opmerking dienst directeuren, jurist	Frans Bergmans
	21 feb 2019	Mondeling ingestemd door de studentenraad	Frans Bergmans
4.1	28 mrt 2019	Vaststelling CvB	Frans Bergmans
5.0	26 jan 2024	Aanpassing nav faillissement Studers en aanpassing wet rechtsverbetering student	Marieke Sharp-Derksen

Schoolkosten

1. De Wet

De wet voor het MBO is de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB). In deze wet staat in artikel 8.1.4 Onderwijsbijdragen het volgende: *“De inschrijving wordt niet afhankelijk gesteld van een andere dan een bij of krachtens de wet geregelde bijdrage”*. Dit wetsartikel betekent dat studenten het recht hebben om zonder extra kosten de opleiding te kunnen volgen en met een diploma af te ronden. De school ontvangt hiervoor bekostiging van het ministerie van OCW.

De Wet les- en cursusgeld schrijft voor dat studenten in het MBO lesgeld moeten betalen bij een BOL opleiding en cursusgeld bij een BBL opleiding. De hoogte daarvan wordt jaarlijks door het Ministerie van OCW vastgesteld.

De wet regelt ook dat studenten in sommige gevallen aanspraak kunnen maken op een tegemoetkoming van de schoolkosten. Ouders van MBO studenten jonger dan 18 jaar ontvangen kinderbijslag en eventueel een kindgebonden budget. Vanaf 1 januari 2017 krijgen minderjarige mbo'ers ook een studentenreisproduct (zonder studiefinanciering). BOL studenten boven de 18 jaar kunnen aanspraak maken op studiefinanciering en een studentenreisproduct op basis van de Wet Studiefinanciering 2000. Bovenstaande wettelijke regelingen zijn mede bedoeld om kosten te compenseren die studenten maken als zij zelf leermiddelen moeten aanschaffen. De wet studiefinanciering geldt echter niet voor BBL studenten. Deze hebben (doorgaans) een arbeidscontract met salaris en betalen het cursusgeld en leermiddelen zelf of de werkgever betaalt dit voor hen.

2. Leidraad schoolkosten Ministerie van OCW

In een brief d.d. 15 mei 2012 aan BVE instellingen heeft het Ministerie van OCW een leidraad opgesteld voor schoolkosten, andere dan het wettelijk les- of cursusgeld.

In deze leidraad worden de volgende 3 categorieën schoolkosten onderscheiden:

- Basisuitrusting voor rekening van de instelling/school
- Onderwijsbenodigdheden voor rekening van de student
- Vrijwillige bijdrage te betalen door de student

Op 10 juli 2018 heeft het ministerie van OCW een aanvullend servicedocument opgesteld voor schoolkosten. Het servicedocument is een uitleg en verduidelijking van de huidige regelgeving over schoolkosten. Over de 'redelijkheid en billijkheid' van kosten, zoals genoemd in de wet, was tot nu toe soms onduidelijkheid. Met de richtlijnen in dit servicedocument draagt de sector bij aan het verkleinen van kansenongelijkheid voor studenten in het mbo.

In overeenstemming met bovenstaande toelichtingen van het Ministerie van OCW zijn de onderhavige richtlijnen schoolkosten door Summa College vastgesteld.

3. Bevoegdheden studentenraad

De studentenraad heeft instemmingsrecht op het schoolkostenbeleid van een school. De school verplicht zich om de studentenraad zodanig goed te informeren, dat bovenstaande spelregels goed toegepast kunnen worden bij de afzonderlijke opleidingen die de school aanbiedt. Dit instemmingsrecht is vastgelegd in het studentenstatuut. De studentenraad van Summa College heeft ingestemd met de onderhavige richtlijnen schoolkosten.

4. Richtlijnen Summa College

Onderhavige richtlijnen schoolkosten MBO van Summa College zijn van toepassing met ingang van 26 januari 2024.

I. Schoolkosten voor rekening instelling/school

Kosten voor de basisuitrusting school

Benodigd inventaris voor onderwijsactiviteiten dat op basis van het betreffende kwalificatiedossier noodzakelijk is om studenten tot de opleiding toe te laten, de opleiding te laten volgen en het diploma te laten behalen (inclusief gereedschappen) noemen we basisuitrusting school en daarin voorziet de school. De student moet respectvol en zuinig omgaan met deze basisuitrusting school. Doet een student dat niet, dan kunnen kosten voor reparatie of vervanging in rekening worden gebracht. De basisuitrusting school is en blijft eigendom van de school. De school bepaalt of onderdelen van de basisuitrusting buiten de school gebruikt mogen worden. De school garandeert dat (de beschikbaarheid van) de basisuitrusting school zodanig op orde is en blijft dat elke student het reguliere onderwijsproces goed kan volgen en kan deelnemen aan examens.

De kosten voor de basisuitrusting worden betaald uit de rijksbijdrage, bestaande uit een lumpsumbedrag.

De lumpsum bijdrage heeft onder meer betrekking op kosten voor personeel, onderhoud en vervanging van inventaris, de administratie, het beheer en bestuur en inkoop van diensten.

De kosten voor de basisuitrusting zijn voor rekening instelling/school en worden niet in rekening gebracht bij studenten/ouders of verzorgers.

Tot de basisuitrusting voor rekening instelling/school behoren:

- 1) Intake en inschrijving
- 2) Instaptoetsen (indien verplicht)
- 3) Administratie
- 4) Opleidingsinformatie en algemene informatie voor studenten/ouders; *zoals website, intranet, studiegids, opendagen, schoolkrant, infobulletin, brieven, ouderavonden*
- 5) Beroepspraktijkvorming; *zoals bijeenkomsten van praktijkopleiders, bedrijvencontacten, informatiemiddelen en beoordelingsinstrumenten*
- 6) Toegangspas (i-card) voor school en onderwijsruimten
- 7) Gebruik van Open Leer Centrum, studiehuis, computers en internet binnen het opleidingsprogramma binnen de instelling
- 8) Softwarelicenties voor zover geïnstalleerd op de hardware van Summa College

- 9) Apparatuur, machines, instrumenten en inventaris
- 10) Gebruiksmaterialen, hulpmaterialen en gereedschappen zoals knipset, messenset, hamers, boren, schroevendraaiers, tangen etc.
- 11) Verbruiksmaterialen; zoals ingrediënten, hout, metaal, papier, bloemen, stoffen etc.
- 12) Toetsen, examens en herkansingen¹
- 13) Diploma-uitreiking
- 14) Introductiedagen, werkweken, excursies en buitenschoolse activiteiten (die een verplicht onderdeel zijn van het opleidingsprogramma en waarvoor de school geen volwaardig kosteloos alternatief op school kan aanbieden)²
- 15) Ongevallen- en aansprakelijkheidsverzekering voor studenten

Studenten kunnen onderdelen van de basisuitrusting school (inclusief gereedschappen) zelf aanschaffen en doen dat dan op basis van vrijwilligheid. De school kan de student advies geven. De school mag hierbij niet uitlokken dat een student of diens ouders zich toch onder druk gezet voelen worden dat zij onderdelen van de basisuitrusting moeten kopen.

II. Schoolkosten voor rekening leerbedrijf

Kosten voor de basisuitrusting leerbedrijf

Beroepsgerichte stages maken onderdeel uit van de opleiding. SBB erkent het leerbedrijf en kijkt daarbij of het stagebedrijf aan alle eisen voldoet om de student in de praktijk goed te kunnen begeleiden tijdens zijn/haar stage. Het erkende leerbedrijf voorziet in wat de student nodig heeft om de stage te volgen (inclusief gereedschappen) binnen bestaande wet- en regelgeving. Dit noemen we basisuitrusting leerbedrijf. De student moet respectvol en zuinig omgaan met de basisuitrusting leerbedrijf. In specifieke gevallen kan het leerbedrijf aan de student vragen zelf te beschikken over een deel van de basisuitrusting. De student maakt met het leerbedrijf hierover afspraken over (gedeeltelijke) vergoeding. Indien er problemen aan de orde zijn rond (de beschikbaarheid van) de basisuitrusting leerbedrijf is het aan de school om deze problemen in overleg met de student en het leerbedrijf op te lossen. Is er geen oplossing te vinden, dan zal de school de student naar een ander stagebedrijf begeleiden. De school werkt daarbij samen met de SBB (artikel 7.2.9 WEB).

¹ Volgens Summa beleid zijn herkansingen voor rekening school tot het maximum aantal herkansingen zoals vastgelegd in de opleidingsgids/OER. Een herkansing boven dit maximum is voor rekening student.

² Indien verplicht onderdeel van het opleidingsprogramma dan kan alleen een vrijwillige bijdrage gevraagd worden als er ook een kosteloos alternatief programma aangeboden wordt zodat studenten de keuze hebben om wel of niet hiervoor te betalen. Is dit laatste niet het geval dan zijn de kosten volledig voor rekening van school.

III. Schoolkosten voor rekening student

1. Wettelijk vastgesteld lesgeld en cursusgeld

De hoogte van de les- en cursusgeld wordt jaarlijks door de overheid in oktober voorafgaand aan het betreffende schooljaar vastgesteld en de gelden moeten verplicht voldaan worden door de studenten, ouders/verzorgers of bedrijven. Betaling van lesgeld of cursusgeld is een wettelijke voorwaarde om aan het onderwijs deel te kunnen nemen.

2. Schoolkosten door school vastgesteld

Scholen kunnen zelf bepalen wat de schoolkosten zijn van een opleiding/leerjaar naast de basisuitrusting. Het streven is om de kosten zo laag mogelijk te houden. Er is geen maximum gesteld aan de totale schoolkosten omdat het, met uitzondering van de vrijwillige schoolbijdrage, uitsluitend voor de opleiding noodzakelijke onderwijsbenodigdheden en leermiddelen betreft.

De school betracht redelijkheid en billijkheid waar het gaat om de onderwijsbenodigdheden waarover de student dient te beschikken. Voor alle onderwijsbenodigdheden geldt dat ze voldoende intensief in het onderwijs en leerproces gebruikt worden. Anders mag de school niet aan de student vragen om over deze benodigdheden te beschikken. Het is aan de student om ervoor te zorgen dat hij/zij tijdig over de onderwijsbenodigdheden beschikt. Hierover kan de school de student vrijblijvend advies geven.

Voor inschrijving maakt de school duidelijk welke onderwijsbenodigdheden studenten voor een bepaalde opleiding nodig hebben. Er mogen alleen kosten in rekening worden gebracht als de school op een transparante wijze aan de studenten voorlegt hoe het bedrag is opgebouwd met inachtneming van de regels genoemd in 2.1 en 2.2.

Periodiek evalueert de school wat tot de basisuitrusting school en wat tot de onderwijsbenodigdheden behoort en of bepaalde onderwijsbenodigdheden in de praktijk niet gebruikt worden. Indien blijkt dat onderwijsbenodigdheden niet gebruikt worden mag met ingang van het eerstvolgende schooljaar niet meer aan studenten gevraagd worden deze aan te schaffen.

In de schoolkosten voor rekening van de student wordt onderscheid gemaakt tussen onderwijsbenodigdheden voor persoonlijk gebruik en vrijwillige bijdrage voor extra activiteiten of faciliteiten.

2.1 Onderwijsbenodigdheden voor persoonlijk gebruik

Conform leidraad van het Ministerie van OCW zijn er zaken waarvan het redelijk is dat de student erover moet beschikken en waarvoor de student zelf verantwoordelijkheid draagt.

Dit betreffen onderwijsbenodigdheden die niet tot de basisuitrusting school behoren en die door de student, ouders of verzorgers zelf moeten worden aangeschaft. De onderwijsbenodigdheden die thuis nodig zijn om de lessen voor te bereiden (of afhankelijk zijn van persoonlijke kenmerken van de student) moet de student voor eigen rekening aanschaffen. De student zorgt ervoor dat hij/zij beschikt over onderwijsbenodigdheden voor persoonlijk gebruik.

Onderwijsbenodigdheden voor rekening van de student voor zover voorgeschreven bij de opleiding:

- 1) Leermateriaal / leermiddelen die nodig zijn om de lessen voor te bereiden,; zoals (woorden)boeken³, softwarelicenties, readers in plaats van een leerboek, rekenmachine, passer, geodriehoek, agenda etc.
- 2) Sport- en werkkleding en -schoeisel
- 3) Laptop als binnen de opleiding gebruik wordt gemaakt van digitaal en/of online leermateriaal

De school bepaalt de functionele specificaties van de onderwijsbenodigdheden, maar mag hierbij niet de keuze maken een specifiek merk voor te schrijven.

De student kan er zelf voor kiezen om op eigen initiatief gebruik te maken van andere hulpmaterialen en gereedschappen dan die op school voorhanden zijn voor de opleiding. De kosten hiervan zijn dan voor de student. Dit geldt ook voor software(-licentie) die de student op zijn eigen PC of Laptop voorhanden wil hebben.

Indien noodzakelijk in verband met veiligheid, hygiëne of het adequaat kunnen volgen van onderwijs, kan de school eisen stellen aan de aan te schaffen zaken. De student is er verantwoordelijk voor om de onder punt 1 t/m 3 vermelde zaken voor zover voorgeschreven voor de opleiding, bij aanvang van het schooljaar in zijn bezit te hebben.

De school kan bemiddelen in de aanschaf van bepaalde zaken. Indien (een deel van) bovenstaande producten ook door de school geleverd kunnen worden, geeft de school duidelijk aan over welke zaken het gaat en wat de kosten hiervoor zijn. Studenten kunnen niet verplicht worden deze zaken bij de school te kopen.

2.2 Vrijwillige bijdrage voor extra activiteiten of faciliteiten

Bovenop de basisuitrusting kan de school extra activiteiten of faciliteiten aanbieden, die vrijwillig zijn en dus niet noodzakelijk voor het volgen van de opleiding en het behalen van een diploma, maar wel een meerwaarde hebben voor de opleiding. Hiervoor kan de school de student een bijdrage vragen. De keuze om gebruik te maken van deze extra activiteiten of faciliteiten is aan de student en kan dus nooit verplicht worden gesteld. het niet

³ Boeken worden alleen verplicht gesteld als deze ook daadwerkelijk worden gebruikt. Naslagwerken worden ondergebracht in het Open Leer Centrum en niet in de boekenlijst opgenomen.

verplichte karakter van deze activiteiten of faciliteiten moet duidelijk met de student gecommuniceerd worden.

De student heeft een vrije keuze of hij voor deze zaken wil betalen. Indien de student besluit dat niet te doen, kan de student geen gebruik maken van de extra voorzieningen, faciliteiten of activiteiten. Dit heeft geen gevolgen voor het volgen en afronden van de opleiding.

Het streven is om de vrijwillige bijdrage zoveel mogelijk te reduceren.

Vrijwillige bijdragen:

- 1) Introductiedagen, werkweken, excursies, culturele activiteiten, buitenschoolse activiteiten, sport (indien geen verplicht onderdeel van het opleidingsprogramma⁴)
- 2) Gebruiks- en verbruiksmateriaal voor onderwijsactiviteiten die niet verplicht zijn voor het opleidingsprogramma
- 3) Gebruik van Open Leer Centrum, mediatheek, computers en internet buiten het opleidingsprogramma
- 4) Extra materialen
- 5) Borg lockers
- 6) Studentenfeesten, schoolfeesten, kerstviering, eindejaarsactiviteiten, afsluitingsbijeenkomst opleiding
- 7) Beroepskleding. In verband met uniformiteit kan een opleiding de student vragen bepaalde kleding aan te schaffen maar de student is hiertoe niet verplicht.

3. Betaling schoolkosten

De aan te schaffen onderwijsbenodigdheden worden in het algemeen rechtstreeks afgenomen bij den distributeur van betreffende leermiddelen. Indien de onderwijsbenodigdheden door Summa College worden geleverd vindt de inning plaats voor maximaal 1 studiejaar, net voor de start of aan het begin van het schooljaar. Het bij de start van een opleiding innen van de totale schoolkosten voor de gehele duur van de opleiding is niet toegestaan in verband met te hoge startkosten van de opleiding voor studenten.

Het innen, dit betreft voornamelijk cursusgeld, gebeurt via het sturen van een e-factuur middels email. Student kan een verzoek doen aan de school een andere regeling tot betaling af te spreken. In alle gevallen dient betaling plaats te vinden gedurende het lopende schooljaar.

⁴ Indien wel verplicht onderdeel van het opleidingsprogramma dan kan alleen een vrijwillige bijdrage gevraagd worden als er ook een kosteloos alternatief programma aangeboden wordt zodat studenten de keuze hebben om wel of niet hiervoor te betalen. Is dit laatste niet het geval dan zijn de kosten volledig voor rekening van school

De kosten voor onderwijsbenodigdheden voor persoonlijk gebruik en vrijwillige bijdrage worden niet gerestitueerd bij voortijdige beëindiging van de opleiding. Alleen voor schoolkosten die de student aan Summa College heeft betaald én voor zover het zaken betreft die niet eigendom zijn geworden van de student, kan de student een verzoek tot restitutie indienen bij de school. Indien er sprake is van bijzondere omstandigheden die buiten de invloedssfeer van de student liggen, kan de teamleider van de betreffende opleiding besluiten tot (gedeeltelijke) teruggave of kwijtschelding. Indien gedurende het schooljaar een wisseling van opleiding plaatsvindt naar een ander school binnen het Summa College wordt in onderling overleg tussen de teamleiders van beide scholen bepaald welke schoolkosten de student nog moet betalen en in hoeverre er sprake is van (gedeeltelijke) teruggave of kwijtschelding.

Ouders en studenten die niet over de onderwijsbenodigdheden kunnen beschikken en/of de vrijwillige bijdrage niet kunnen betalen vanwege hun financiële situatie, kunnen bij de Summa College terecht voor hulp. Zij kunnen een beroep doen op het [MBO Studentenfonds](#).

IV. Informatie schoolkosten website

Conform de leidraad van het Ministerie van OCW kunnen (potentiële) studenten, voorafgaand aan de inschrijving zien wat de schoolkosten van de door hun gewenste opleiding zullen bedragen. Een inschatting van deze kosten voor een opleiding is te vinden op de website van [MBO Webshop](#). De getoonde bedragen op deze website zijnde kosten van het huidige schooljaar.

Op deze wijze geeft Summa College studenten vooraf een indicatie van de te verwachten hoogte van de schoolkosten. Hiermee wordt beoogd dat studenten en/of ouders ook ten aanzien van de schoolkosten een weloverwogen keuze voor een opleiding kunnen maken. Ieder jaar worden op de website van MBO Webshop uiterlijk 1 juli de definitieve kosten van de onderwijsbenodigdheden bekendgemaakt voor het daarop volgende schooljaar.

IV. Klachten

Een student kan een klacht over schoolkosten indienen conform de [klachtenregeling](#) van Summa College. Bij het behandelen van klachten inzake schoolkosten worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- in de oplossing van de klacht wordt het belang van de student nadrukkelijk meegewogen;
- schoolkosten mogen geen belemmering vormen voor het kunnen starten met de opleiding.

V. Regeling studentengelden

In de [Regeling studentengelden](#) worden studenten geïnformeerd over de volgende zaken ten aanzien van het wettelijk vastgesteld les- en cursusgeld en de kosten door school vastgesteld:

- Wanneer, aan wie en op welke wijze de schoolkosten betaald moeten worden
- In welke gevallen er sprake is van vrijstelling van betaling
- Wat de mogelijkheden zijn tot betaling in meerdere termijnen
- In welke gevallen sprake kan zijn van (gedeeltelijke) teruggave of verrekening van schoolkosten
- Aan wie, wanneer en op welke wijze een verzoek tot (gedeeltelijke) teruggave of verrekening schoolkosten gedaan kan worden.

De Regeling studentengelden maakt deel uit van het [Studentenstatuut](#) (Hoofdstuk III Financiën).